

İKDER 'Uluslararası İktisatçılar Zirvesi'
21-22 Mayıs 2009, İstanbul

Küresel Ekonomik Krizin Gelişmekte Olan Ülkere Etkileri

Prof. Dr. Ferda HALICIOĞLU
Ekonomi Bölümü
Yeditepe Üniversitesi

Giriş

- Eylül 2008'den itibaren tüm dünyada yoğun bir şekilde varlığını hissettiren küresel ekonomik krizin Gelişmekte Olan Ülkeler (GOÜ)'ler üzerindeki etkileri özellikle **dış ticaret** hacimlerinin daralması, **yabancı sermaye ve işçi dövizlerindeki azalışlar** ile **emtia fiyatlarındaki aşırı düşüşlerle** ortaya çıkmaktadır.
- Bu sunumun amacı küresel ekonomik krizin GOÜ'ler üzerindeki makro ekonomik etkilerini yukardaki bağlantılar yönünden irdelemektir.
- Küresel ekonomik krizin insani (beşeri) kalkınma üzerindeki olumsuz etkileride vurgulanmaya gayret edilecektir.
- Ayrıca krizin etkilerini azaltmaya yönelik genel çözüm önerileride ortaya konmaya çalışılacaktır.

Sunum Planı

- Küresel Krizin Çıkışı
- Küresel Krizin İnsani Boyutu
- Küresel Ekonomik Görünüm
- GOÜ'lerdeki Ekonomik Görünüm
- Uluslararası Yatırımlar
- Emtia Fiyatları
- İşçi Dövizleri
- GOÜ'lerdeki Kırılganlık
- GOÜ'lerdeki Yoksulluk
- Milenyum Kalkınma Hedefleri
- Kriz Çözüm Önerileri

Küresel Krizin Çıkışı

- 1990'larda başlayan finansal piyasalardaki serbestleşme, şeffaf olmayan türev ürünlerinin doğmasına yol açtı. Banka kredilerinin yerine bono ve tahviller tercih edilmeye başlandı.
- 2003-2008 arasında küresel ekonomide hem finansal hemde emtia endeksleri yükselen bir trend izleyerek zirve seviyelerine çıktılar.
- ABD'deki mortgage krizinin tetiklemesiyle hem finansal hemde emtia endeksleri hızla dibe vurmaya başladılar.
- Bunun sonucunda, 2009 yılındaki küresel durgunlugun daha önceki (1975, 1982 ve 1991) küresel durgunluklardan daha şiddetli ve uzun olacağı tahmin edilmektedir.
- Bu durgunlugun nerede biteceği konusu ise şimdilik belirsiz.

Dünya Bankasının Küresel Kriz Görüşü

- Dünya Bankası Başkanı Robert Zoellick, 'Bu yıl başta kadın ve çocuklar olmak üzere 50 milyondan fazla kişinin yoksullaşmasına neden olan küresel ekonomik kriz, birçok yoksul ülke için insani ve kalkınma felaketine dönüşüyor' diye konuştu.
- Zoellick ayrıca 2009 yılında, 55 ila 90 milyon arasında kişi daha, kendilerini **aşırı yoksul** kesim içinde bulacağını, kronik açlık çeken insanların sayısının da bu yıl 1 milyarı aşmasının beklendiğini ifade etti.
- Aşırı yoksulluk günde 1.25 dolardan daha az gelir olarak tanımlanmakta.

Dünya Bankasının Küresel Kriz Görüşü

- Zoellick, “Bu kriz öncesi dahi, 2015’e kadar yoksulluğu yenmeye yönelik Milenyum Kalkınma Hedefleri (MKH), biraz abartılı görünüyordu.
- Yaptığımız son araştırma, maalesef, üzerinde anlaşılan sekiz küresel hedefin çoğuna ulaşamayacağını gösteriyor.
- Yoksul ülkelerin bazılarının ‘krizin ikinci ve üçüncü dalgaları’ tarafından vurulduğunu, hiç kimsenin krizin ne kadar süreceği ya da düzelmeyen ne zaman başlayacağını bilmediğini ifade eden Zoellick, “Dünyanın eşi benzeri görülmemiş bir ekonomik krizle karşı karşıya olduğuna, yoksul insanları daha fazla acı çekebileceğine dair yaygın bir mutabakat var ve bir insani felaketi önlemek için zamanında müdahaleyi sürdürmeliyiz” diye konuştu.
- Kaynak: 28/04/2009 Radikal Gazetesi

Küresel Ekonomik Görünüm

- Dünya ekonomisinin 2009'da %0.9 büyümesi beklenirken, bu oran OECD'de %-0.3, GOÜ'lerde ise % 4.5 olacağı tahmin edilmektedir.
- **PPP tabanlı** milli gelir hesaplamalarına göre ise dünya GSYH'sı ilk kez eksi büyüme gösterecektir.
- Dünya ticaret hacminin ise 1982'den bu yana ilk kez negatif bir görünüm çizeceği hesaplanmaktadır.
- Diğer yandan faiz ve emtia fiyatlarında da önemli azalışlar beklenmektedir.

Küresel Ekonomik Görünüm

	2006	2007	2008	2009	2010
Reel GSYH					
Dünya	4.0	3.7	2.5	0.9	3.0
OECD	2.9	2.4	1.2	- 0.3	1.9
GOÜ'ler	7.7	7.9	6.3	4.5	6.1
Tüketici fiyatları					
G-7	2.2	1.7	3.3	1.6	1.8
ABD	3.3	2.6	4.5	2.5	2.8
Emtia fiyatları (\$)					
Petrol dışı	29.1	17.0	22.4	-23.2	-4.3
Petrol (varil/\$)	64.3	71.1	101.2	74.5	75.8
Faiz oranları					
\$ LIBOR (6 ay/%)	5.2	5.3	3.3	1.9	2.5
€ EURIBOR (6 ay/%)	3.1	4.3	4.9	3.8	4.2
Dünya Ticaret Hacmi	9.8	7.5	6.2	-2.1	6.0

Not 1. Değişimler faizler hariç % ve yıllık. Not 2: 2008 tahmin, 2009 ve 2010 öngörü
Kaynak: Dünya Bankası (World Development Report, 2009)

GOÜ'lerdeki Ekonomik Görünüm

- Küresel ekonomik krizin GOÜ'ler üzerindeki muhtemel ekonomik etkileri Dünya Bankası'nın yaptığı bir araştırmada irdelenmiştir. Bu araştırmada GOÜ'ler 6 ayrı temel gruba ayrılarak analiz edilmiştir. Bu altı grupta 106 ülke yer almaktadır. Gruplara ait temel makroekonomik veriler 1991-2010 dönemini kapsamaktadır.
- Bu analizlerde göze çarpan temel özellik, 2007'ye kadar görülen olumlu seyreden verilerin 2008'den itibaren olumsuzlaşması, 2009 krizin derinleştiği dönem olması, 2010 ise iyileşme dönemi olarak vurgulanmasıdır.
- GSYH büyüme oranlarına göre krizin en şiddetli etkisinin Latin Amerika ve Karayipler'deki GOÜ'lerde olacağı tahmin edilirken, Doğu Asya ve Pasifik grubundaki ekonomik küçülme görece olarak en az düzeydedir. Dolayısıyla krizden en erken çıkması beklenen ülkeler bu gruptadır.

GOÜ'lerdeki Ekonomik Görünüm

- Çin'in öncülüğündeki Doğu Asya ve Pasifik GOÜ'ler grubundaki 11 ülkedeki GSYH'nın 2009'da ortalama %6.7 büyüyeceği öngörülmüştür. Aynı dönemde Latin Amerika grubundaki 25 GOÜ'deki ortalama GSYH büyüme oranı ise sadece %2.1.
- GOÜ'ler hem ekonomik hemde insani kalkınma düzeyinde ekonomik krizden etkilenmektedirler, fakat bu etkilerin derecesi ülkelerin kendi özel şartlarına göre farklılıklar göstermektedir.
- GOÜ'lerin küresel görünümleri ve küresel kriz döneminde karşı karşıya kalacakları ekonomik durumları karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tablolarda özetlenmiştir.

GOÜ'lerdeki Ekonomik Görünüm

- Karşılaştırmalar için 6 ekonomik gösterge kullanılmıştır:
- GSYH ve Kişi Başı GSYH
- Özel tüketim harcamaları
- Sabit yatırım harcamaları
- Dış ticaret açığı/GSYH
- GSYH deflatörü
- Bütçe açığı/GSYH

GOÜ Grupları

- 1. Avurpa ve Merkez Asya: 18 ÷lke yer almakta (Rusya, T÷rkiye, Polonya, Uzbekistan vb)ç
- 2. G÷ney Asya: 5 ÷lkeyi içermekte (Hindistan, Pakistan, vb).
- 3. Ortadoğu ve Kuzey Afrika: 9 ÷lkeden (Mısır, İran, vb.) oluşmakta.
- 4. Latin Amerika ve Karayipler: 25 ÷lke (Arjantin, Brezilya, Haiti, vb.) var.
- 5. Doğu Asya ve Pasifik grubunda 11 ÷lke (Çin, Malezya, Fiji vb.) var.
- 6. Afrika Saharası 38 ÷lkeden oluşmakta, Angola, G÷ney Afrika, Kenya, Nijerya vb.

GSYH

Ülke Grupları	1991-2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Avurpa ve Merkez Asya	-1.1	6.4	7.5	7.1	5.3	2.7	5.0
Güney Asya	5.2	8.7	9.0	8.4	6.3	5.4	7.2
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	3.7	4.2	5.3	5.8	5.8	3.9	5.2
Latin Amerika ve Karayipler	3.3	4.6	5.6	5.7	4.4	2.1	4.0
Doğu Asya ve Pasifik	8.4	9.1	10.1	10.5	8.5	6.7	7.8
Afrika Saharası	2.3	5.9	5.9	6.3	5.4	4.6	5.8

Not: Değişimler % ve birimler reel ABD doları, 2008 tahmin, 2009 ve 2010 öngörü.
Kaynak: Dünya Bankası (Global Economic Prospects, 2009)

Kişi Bařına GSYH

Ülke Grupları	1991-2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Avurpa ve Merkez Asya	-1.3	6.3	7.4	7.0	5.3	2.7	5.0
Güney Asya	3.1	6.9	7.2	6.9	4.8	4.0	5.8
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	1.6	2.5	3.6	4.0	4.0	2.2	3.5
Latin Amerika ve Karayipler	1.6	3.3	4.2	4.4	3.1	0.9	2.8
Doğu Asya ve Pasifik	7.1	8.2	9.2	9.7	7.6	5.9	7.0
Afrika Saharası	-0.5	3.4	3.4	4.3	3.4	2.7	3.8

Değişimler % ve birimler reel ABD doları. 2008 tahmin, 2009 ve 2010 öngörü.
Kaynak: Dünya Bankası (Global Economic Prospects, 2009)

Özel Tüketim

Ülke Grupları	1991-2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Avurpa ve Merkez Asya	0.6	7.0	8.2	8.5	8.4	5.3	6.2
Güney Asya	3.9	7.0	6.0	7.5	5.7	4.7	5.7
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	3.9	5.0	6.2	6.1	7.0	4.2	6.0
Latin Amerika ve Karayipler	-	5.8	6.3	6.9	5.4	3.1	4.6
Doğu Asya ve Pasifik	7.3	7.5	2.6	3.4	5.6	6.7	7.9
Afrika Saharası	1.3	5.2	6.5	6.5	3.4	3.5	5.2

Not: Değişimler % ve birimler reel ABD doları, 2008 tahmin, 2009 ve 2010 öngörü.
Kaynak: Dünya Bankası (Global Economic Prospects, 2009)

Sabit Yatırımlar

Ülke Grupları	1991-2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Avurpa ve Merkez Asya	-7.0	11.0	14.9	15.4	10.0	-0.7	7.2
Güney Asya	5.5	14.6	16.5	13.5	7.1	4.8	10.7
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	3.9	7.8	4.8	16.8	18.9	7.0	10.5
Latin Amerika ve Karayipler	4.7	11.3	14.6	12.2	14.6	-4.1	8.8
Doğu Asya ve Pasifik	10.3	12.6	12.6	12.9	10.5	6.9	8.4
Afrika Saharası	3.6	14.8	19.4	20.3	12.7	7.7	9.9

Not: Değişimler % ve birimler reel ABD doları, 2008 tahmin, 2009 ve 2010 öngörü.

Kaynak: Dünya Bankası (Global Economic Prospects, 2009)

Dış Ticaret Açığı/GSYH

Ülke Grupları	1991-2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Avurpa ve Merkez Asya	-0.7	2.6	1.5	-0.6	-0.8	-4.1	-4.5
Güney Asya	-1.6	-1.2	-1.5	-1.6	-3.5	-2.0	-1.9
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	-0.3	10.9	14.9	12.8	13.5	6.0	4.1
Latin Amerika ve Karayipler	-2.8	1.4	1.6	0.5	-0.6	-0.3	0.0
Doğu Asya ve Pasifik	0.1	5.8	8.6	10.5	9.0	8.7	7.7
Afrika Saharası	-2.0	2.4	0.7	-0.3	1.0	-3.5	-3.7

Not: Değişimler % ve birimler reel ABD doları, 2008 tahmin, 2009 ve 2010 öngörü.
Kaynak: Dünya Bankası (Global Economic Prospects, 2009)

GSYH Deflatörü

Ülke Grupları	1991-2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Avurpa ve Merkez Asya	-	6.8	5.8	7.5	10.9	8.9	6.8
Güney Asya	8.2	6.5	9.2	8.4	9.7	8.0	6.0
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	9.1	6.3	8.0	5.3	14.1	6.6	7.2
Latin Amerika ve Karayipler	11.3	5.7	8.0	7.5	10.2	6.7	5.5
Doğu Asya ve Pasifik	6.7	6.5	5.8	4.0	7.5	6.6	4.9
Afrika Saharası	10.2	7.2	7.3	6.3	8.6	6.5	4.1

Not: Değişimler % , 2008 tahmin, 2009 ve 2010 öngörü.

Kaynak: Dünya Bankası (Global Economic Prospects, 2009)

Bütçe Açığı/GSYH

Ülke Grupları	1991-2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Avurpa ve Merkez Asya	-5.0	2.6	2.9	2.4	1.9	1.1	4.9
Güney Asya	-7.7	-5.9	-6.1	-6.4	-8.1	-8.6	-8.0
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	4.0	5.5	0.7	1.3	2.0	0.0	-1.0
Latin Amerika ve Karayipler	-	1.2	1.4	1.3	0.9	2.8	4.6
Doğu Asya ve Pasifik	-0.7	-1.1	-0.6	0.2	-0.9	-1.4	-1.5
Afrika Saharası	-4.7	0.2	1.0	-1.9	-0.6	-1.3	-1.5

Not: Değişimler % ve birimler reel ABD doları, 2008 tahmin, 2009 ve 2010 öngörü.
Kaynak: Dünya Bankası (Global Economic Prospects, 2009)

Uluslararası Yatırımlar

- Küresel sermaye yatırımları (DYS, bono, tahvil), güven ortamının bozulması ve azalan risk iştahı sonucu önemli ölçüde azalacaktır.
- Bu olumsuz etkinin GOÜ'lere giden uluslararası sermayenin değişen yapısı nedeniyle daha da şiddetli olacağı tahmin edilmektedir.
- 1999'da uluslararası sermayenin %90'nını DYS oluştururken 2007'de bu oran %50'den düşüktür.
- Kötümser yatırım ortamı ve kredi sıkışıklığı sonucu GOÜ'ler ciddi bir finansman sıkıntısı ile yaşayabilirler.

GOÜ'lere giden Uluslararası Yatırımların Kompozisyonu

	1999	2007
DYS	%87	%46
Portfolyo	%5	%14
Resmi Krediler	%7	%0
Özel Krediler	%1	%40
Toplam	204 milyar \$	1025 milyar \$

Kaynak: Global Development Finance 2008, Dünya Bankası

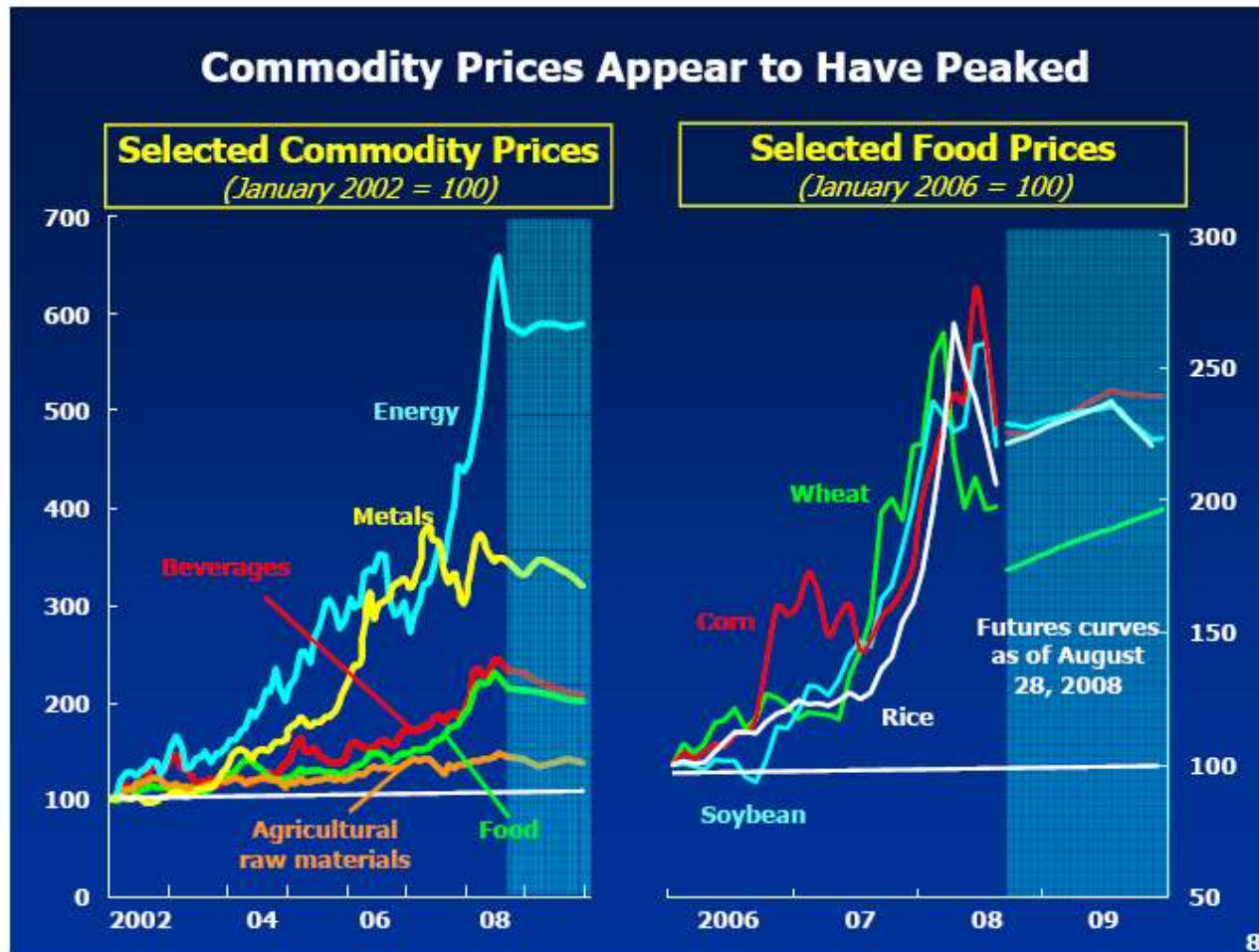
Emtia Fiyatları

- Emtia fiyatları (petrol ve petrol dışı) 2003'den itibaren artış trendine girerek 1900'den sonra görülen en uzun süreli (5 yıl) artışlar yaşanmıştır.
- Daha önceki yüksek emtia fiyat artışları (1917, 1951 ve 1974) hem süre hemde oran olarak daha düşük düzeyde kalmıştı.
- Emtia fiyatları 2003'de öncelikle petrol ve metal ürünlerinde Güney Asya'dan (özellikle Çin) gelen taleplerle artmaya başladı ve artış diğer emtiaların da fiyatlarını tetikledi.

Emtia Fiyatları

- Madeni ve metal reel emtia fiyatları dolar cinsinden %75 ile %150 arasında arttı. Buna karşın reel yiyecek fiyatları dolar bazında %78 artış gösterdi.
- 2008'den itibaren ise zirvedeki emtia fiyatları hızla aşağıya doğru inmeye başladı.
- Petrolün varili 143 dolardan 2008 sonunda 38 dolara düştü.

Emtia Fiyatları Endeksi

Nominal ve Reel Ham Petrol Fiyatları: Ocak 1970-Haziran 2008

CRUDE PETROLEUM PRICES, NOMINAL AND REAL, JANUARY 1970-JUNE 2008
(Dollars per barrel)

Source: UNCTAD secretariat calculations, based on UNCTAD, *Commodity Price Statistics* online; IMF, *International Financial Statistics* database; and World Bank, *Commodity Price Data* (Pink Sheet).

Note: Crude petroleum price is average of Dubai/Brent/Texas equally weighted; the real price is the nominal price deflated by United States Consumer Price Index (CPI), 2000 = 100.

Emtia Fiyatları

- Petrol ürünlerindeki artışların geçişkenlik etkisi ile diğer emtia fiyatlarını artırması, petrol ve yiyecek ithalatçısı GOÜ'ler üzerinde özellikle yoksulluğu artırıcı olumsuz bir etkisi olmuştur.
- Petrol üreticisi GOÜ'ler ise ihracat gelirlerinde önemli kazançlar sağladılar.
- Petrol fiyatlarının düşmesiyle bu durumun tersine döneceği beklenmektedir. Örneğin, Ürdün'ün petrol faturasındaki düşüş GSYH'nin %2.5'una denk gelecektir.
- Buna karşın Angola, Nijerya, Libya vb GOÜ'lerdeki petrol gelirlerindeki azalışlar GSYH'lerinin yaklaşık %10'u kadar olması beklenmektedir.

İşçi Dövizleri

- GOÜ'lere gönderilen işçi dövizleri 2008'de 283 milyar dolar iken bu rakamın 2009'da bir miktar azalması tahmin edilmektedir.
- İşçi gelirlerinin GOÜ'lerin GSYH'leri içindeki oranı 2008'de %1.8 iken 2009'da bu oran %1.6'ya düşecektir.
- Bangladeş, Meksika gibi GOÜ'lerde ise işçi döviz girişlerindeki azalışların ödemeler bilançosu dengesi üzerindeki olumsuz etkisi daha fazla hissedilecektir.

GOÜ'lerdeki Kırılganlık

- GOÜ'lerin istikrarlı ekonomik büyüme ve insani kalkınma için genellikle tasarruf açıklarını uluslararası piyasalardan borçlanma, ihracat gelirleri, işçi dövizleri, DYS vb enstrümanlar yoluyla elde etmekte.
- Gelişmiş ülkelerdeki ekonomik durgunluk ve kredi kaynaklarının azalması nedeniyle, GOÜ'lerin ekonomilerinde görülebilecek kırılganlıkların düzeyi aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.
- Latin Amerika ve Karayip ülkeleri ile Avrupa ve Merkez Asya grubundaki GOÜ'lerde hem yüksek kırılganlık riski yüksek hemde bu gruptaki ülke sayısı oldukça fazladır.

GOÜ'lerdeki Kırılganlık

Ülke Grupları	Yüksek Kırılganlık	Orta düzey Kırılganlık	Düşük düzey Kırılganlık
Avurpa ve Merkez Asya	18 ülke	4 ülke	1 ülke
Güney Asya	2 ülke	2 ülke	1 ülke
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	4 ülke	5 ülke	2 ülke
Latin Amerika ve Karayipler	21 ülke	7 ülke	
Doğu Asya ve Pasifik	5 ülke	5 ülke	4 ülke
Afrika Saharası	19 ülke	23 ülke	3 ülke

Kaynak: IMF (Global Monitoring Report, 2009)

Kırılganlık ölçümü ihracat, ithalat, yabancı sermaye, işçi dövizleri, dış borç oranları ve dış yardımlara göredir.

GOÜ'lerdeki Yoksulluk

- GOÜ'lerdeki yoksulluğun boyutları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. 1990'lardan itibaren azalmaya başlayan yoksulların sayısı küresel ekonomik daralmanın yol açtığı dünya ticaret hacmindeki düşüşle 2008'dan itibaren tekrar artmaya başlayacaktır.
- Böyle olumsuz bir ekonomik etkinin ise MKH'ler olarak çervesi çizilen küresel kalkınma ve işbirliği hedeflerinde önemli sapmalara yol açacaktır.

GOÜ'lerdeki Yoksulluk

	1990	2005	2015
Toplam Yoksul Sayısı			
1.25 (gün/\$)	1818.5	1373.5	947.2
2.00 (gün/\$)	2755.9	2561.5	2115.0
Toplam Nüfusun (%)'si olarak yoksullar			
1.25 (gün/\$)	41.7	25.2	15.5
2.00 (gün/\$)	63.2	47.0	34.6

Not: GOÜ'lerdeki toplam nüfus (milyon ve %) olarak.

Kaynak: Dünya Bankası (Global Economic Prospects, 2009)

Milenyum Kalkınma Hedefleri

- Eylül 2000 yılında BM'ye üye 189 ülke bir deklarasyona imza atarak, 2015'e kadar aşağıda belirtilen 8 hedef üzerinde işbirliği yapmaya karar verdiler.
- Eylül 2008'de BM'de bu hedefler tekrar teyit edildi.
- Bu amaçlar içinde küresel ekonomik krizden en fazla etkilenecek olanı ilk hedeftir.

Milenyum Kalkınma Hedefleri

- 1. Aşırı yoksulluk ve açlığı ortadan kaldırmak
- Bu hedefin 3 önemli alt iktisadi amacı var:
- A. 1990-2015 arasında 1.25 dolardan az günlük geliri olan kişi sayısını yarıya indirmek.
- B. Verimli ve tam istihdam düzeyine erişmek.
- C. 1990-2015 arasında aç insan sayısını yarıya düşürmek.

Milenyum Kalkınma Hedefleri

- 2. Temel eğitimi (ilköğretim) evrensel hale getirmek.
- 3. Cinsiyet eşitsizliğini önlemek ve kadının konumunu güçlendirmek.
- 4. Çocuk ölümlerini azaltmak.
- 5. Anne/Gebe sağlığını geliştirmek.
- 6. Çevresel sürdürülebilirliği sağlamak.
- 7. HIV/AIDS vb mücadele.
- 8. Kalkınma için küresel ortaklık ortamını güçlendirmek.

Kriz Çözüm Önerileri

- Keynesyen ekonomi politikalarının etkinliği için ekonomide atıl kapasite ve altyapı yatırımlarının yetersizliği önemli rol oynarlar. GOÜ'ler içinde altyapı yatırımları eksiklikleri arasında önemli farklılıklar vardır.
- Özellikle Afrika saharası, Güney Asya, Latin Amerika gruplarındaki GOÜ'lerdeki altyapı yatırımları için yapılan harcamalar hem istihdam düzeyine hemde gelir düzeyine dolayısıyla yoksullukla mücadeleye olumlu etkide bulunacaktır.
- Ravallion (2001) 'hanehalkı gelirindeki % 1'lik bir artışın yoksulluğu %2 oranında azaltacağını' öngörmektedir.
- Bu tür Keynesyen yatırımlar aynı zamanda MKH'leri ile uyumlu yatırımlardır.

GOÜ'lerdeki Altyapı Yetersizliđi

- GOÜ'lerdeki nüfusun önemli bir miktarı en temel altyapı yatırımlarından mahrum bir yaşam sürmektedirler:
- 1.1 milyar insanın temiz su'dan yoksun
- 1.6 milyar insan elektrik'ten yoksun
- 2.4 milyar insan ise koruyucu sağlık hizmetlerinden mahrum.

Altyapı Hizmetlerinden Faydalanma Oranları (toplam nüfusun %'si olarak)

Altyapı Türü	Doğu Asya ve Pasifik		Avurpa ve Merkez Asya		Latin Amerika Ve Karayipler		Ortadoğu Ve Kuzey Afrika		Güney Asya		Afrika Saharası	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2006	2000	2000	2000	2006
Elektrik	87	89	-	99	87	90	-	78	41	52	23	26
Su	80	87	93	95	89	91	89	89	81	87	55	58
1. Kent	95	96	98	99	96	97	96	95	98	94	81	81
2. Kır	72	81	85	88	69	73	80	81	77	84	42	46
Koruyucu Sağlık	60	66	89	89	75	78	74	75	27	33	29	31
1. Kent	71	75	74	74	85	86	86	89	54	57	41	42
2. Kır	52	59	59	59	47	51	58	59	17	23	22	24
Ulaşım	-	90	-	82	-	59	-	59	-	57	-	34

Kaynak: IMF Global Monitoring Report 2009.
Koruyucu sağlık hizmetleri (sanitation).

Altyapı Yatırımlarının Finansmanı

- GOÜ'lerdeki birçok ülke altyapı yatırımlarını finansmanında büyük bir sıkıntı çekeceklerdir. Çünkü bu ülkelerdeki cari açıklar GSYH'lerinin %10'ununa yaklaşmakta, hemde döviz rezervleri oldukça sınırlıdır. Dolayısıyla ekonominin uyarılma için yeterli bir teşvik imkanı sınırlıdır. Borçlanma ve artan vergiler ise özel kesim fonlarını azaltıcı bir etkide bulunacaktır.
- Gelişmiş ülkelerin (G-7 gibi) GSYH'larının sadece %1'ni bu tür altyapı yatırımlarının finansmanında kullanılması yatırımların sosyal ve iktisadi faydalarını maksimum kılacaktır.
- Ayrıca bu tür finansal yardımlar, MKH'leriyle de son derece uyumludur.

Teşekkürler!!